

Seminární práce ze Základů firemních financí

Majetková struktura podniku

Zpracoval(a): Feketová Klaudia
Jurček Daniel
Králová Hana

Datum prezentace: 24. 03. 2004

V Brně dne 24. 03. 2004

.....
P o d p i s

Obsah

Majetková struktura podniku	1
Obsah.....	2
1. Úvod	3
2. Majetková struktura podniku	4
2.1. Charakteristika jednotlivých položek bilance.....	7
2.1.1. Pohledávky za upsané vlastní jmění.....	7
2.1.2. Nehmotný investiční majetek	7
2.1.3. Hmotný investiční majetek	7
2.1.4. Finanční majetek (dlouhodobý)	7
2.1.5. Zásoby	7
2.1.6. Pohledávky	8
2.1.7. Krátkodobý finanční majetek.....	8
2.1.8. Ostatní aktiva	8
2.2. Oceňování majetku podniku	9
2.2.1. Ocenění dlouhodobého majetku	9
2.2.2. Oceňování oběžného majetku.....	10
2.3. Faktory ovlivňující majetkovou strukturu	10
2.4. Příklad majetkové struktury firmy PVT	12
AKTIVA	12
3. Závěr.....	14
Seznam použité literatury.....	15

1. Úvod

Hospodářský úspěch podniků nezávisí jen na jejich technické dokonalosti, vyspělosti, ale z velké části – a v některých podmínkách převážně – i na obchodní zdatnosti vedení podniku. Významnou součástí obchodní zdatnosti podniku (vedle otázek, neméně důležitých pro podnikatele, cenové politiky průzkumu trhu, ochrany proti riziku podnikání) je udržení majetkově finanční stability. Majetkově – finanční stabilitou rozumíme schopnost podniku vytvářet a trvale udržovat správný vztah mezi majetkem a používaným kapitálem. V praxi se jedná o velmi diskutabilní problém. V podmínkách tržní ekonomiky, celá řada českých podniků tápe a ztěžší dokáže udržet majetkově- finanční stabilitu.

V naší práci Vás chceme seznámit s majetkovou strukturou podniku, tedy důležitou součástí majetkové stability podniku. Aby každý podnikatel mohl provozovat svoji podnikatelskou činnost (vyrábět výrobky, prodávat zboží atd.), musí k tomu mít potřebné prostředky. V našem případě se jedná o majetek podniku. V této práci bychom Vám chtěli přiblížit problematiku majetkové struktury podniku. Cílem práce je, aby čtenář věděl jaké položky má struktura majetku podniku, pochopil jak těžké je udržet majetkovou stabilitu podniku, seznámil se s oceňováním majetku, odepisováním

V práci také naleznete příklad majetkové struktury podniku konkrétní firmy.

V závěru shrneme obsah naší práce, vyjmenujeme klíčová slova tématu a uvádíme, zde také otázky pro zopakování.

2. Majetková struktura podniku

Majetková struktura podniku je velmi úzce spjata s finanční strukturou podniku. A proto musíme nějak charakterizovat vztah mezi těmito dvěma položkami. Vztah mezi majetkovou a finanční strukturou můžeme charakterizovat také jako vztah mezi majetkem podniku a kapitálem. Majetkem rozumíme např. stroje a budovy a kapitálem rozumíme peníze za které bude tento majetek pořízen. Konkrétně jde ve vztahu mezi majetkovou a finanční strukturou o tři základní otázky:

- poměr mezi jednotlivými složkami majetku (majetková struktura)
- poměr mezi jednotlivými druhy používaného kapitálu (finanční struktura)
- vzájemný vztah mezi jednotlivými složkami majetku a jednotlivými druhy používaného kapitálu.

Dále bychom se chtěli zmínit, že vztah mezi majetkovou a finanční strukturou jsou v různých podnicích odlišné. Úzce to souvisí s právní formou podnikání také na jakém území firma podniká.

Statický pohled na přehled majetku podniku a jeho strukturu poskytuje bilance tzv. rozvaha podniku. Základní funkcí této rozvahy je poskytnout k určitému datu přehled o majetku podniku tzv. aktivech a zdrojů jeho financování tzv. pasivech. Další funkcí rozvahy je zachycovat přehled o finanční situaci podniku. Rozvahu může podnik sestavovat měsíční čtvrtletní, půlroční, musí jednou za rok. My se budeme zabývat aktivy, jelikož tyto právě zachycují majetek podniku.

Majetkem podniku se dle §6 Obchodního zákoníku rozumí majetek (věci, pohledávky), který patří podnikateli a slouží nebo je určen k jeho podnikání. Obchodním majetkem podnikatele, který je právnickou osobou se rozumí soubor veškerého majetku.

Majetková struktura podniků představuje podrobnou strukturu aktiv podniku. Základním hlediskem členěním aktiv je především doba jejich upotřebitelnosti, eventuálně rychlost a obtížnost jejich konverze v peněžní prostředky, aby bylo možné uhradit splatné závazky, tady se uplatňuje hledisko likvidity, tedy schopnosti přeměnit svůj majetek na peníze.

Hledisko likvidity je uplatňováno také při stanovení pořadí v bilanci. Zatímco v USA se v rozvaze nejprve uvádějí nejvíce likvidní položky v Evropě a tedy i u nás je to naopak. Majetek (aktiva) podniku tvoří dvě základní skupiny prostředků, které se liší dobou, po kterou slouží v provozu podniku a také svou cenou. První skupinou je tzv. *stálý majetek (aktiva)* a druhou skupinou *oběžný majetek (aktiva)*.

Stálá aktiva (také označována jako: investiční, zařizovací, fixní, stálý neoběžný) slouží podniku dlouhou dobu, většinou jako měřítko bývá používána doba delší než 1. Rok, nespotřebovává se najednou, nýbrž postupně se opotřebovává, výjimku tvoří pouze pozemky, nehmotný majetek a finanční majetek. Majetek, který se opotřebovává, přenáší svou hodnotu ve formě odpisů do nákladů podniku.

Oběžný majetek je v podniku v různorodých formách, velmi často záleží na předmětu činnosti podniku. Přičemž jedna forma přechází ve druhou. Např. suroviny ve výrobek, výrobek v peníze, peníze v materiál atd. Oběžný majetek je tedy neustále v pohybu. Na rozdíl

od stálého majetku, jehož obrat je velmi pomalý, oběžný majetek se obrací velmi rychle. Čím rychleji se obrací tím roste podniku zisk. Oběžný majetek slouží také jako úhrada závazků.

Tyto dvě položky jsou nejhlavnějšími položkami bilance majetku podniku, ve většině přehledech se uvádí ještě třetí položka, v ní se nejčastěji zachycují náklady příštích období, příjmy příštích období apod. a nazývá se ostatní aktiva či majetek.

Majetková struktura podniku v České republice má nejčastěji následující podobu:

1. Pohledávky za upsané vlastní jmění
2. Stálý majetek
 - Nehmotný investiční majetek
 - Hmotný investiční majetek
 - Finanční majetek (investice) dlouhodobé povahy
3. Oběžný majetek
 - Zásoby
 - Pohledávky dlouhodobé
 - Pohledávky krátkodobé
 - Finanční prostředky
4. Ostatní majetek

Podoba majetkové struktury, v jaké jsme ji uvedli je univerzální v žádném případě není přesným vzorem, jak vypadá v každém podniku. Každý podnik má svou majetkovou strukturu odlišně sestavenou. Také autoři publikací zabývající se problematikou podniků, ve svých pracích uvádějí různé podoby majetkových struktur. Např. v publikaci Josefa Valacha Finanční řízení podniku, uvádí autor jako první samostatnou položku Pohledávky za upsané vlastní jmění. Někteří autoři jako Miloslav Synek pohledávky za upsané vlastní jmění do majetku podniku neuvádí.

Majetek je v bilanci vykazován v hodnotách netto, ale tak, že jsou uváděny jeho hodnoty brutto. Od nich se odečítají oprávky a opravné položky k jednotlivým majetkovým složkám. Oprávky vyjadřují trvalé snížení hodnoty majetku. Opravné položky slouží k vyjádření přechodného snížení všech aktiv, jestliže se při uzávěrce předpokládá, že klesla jejich hodnota.

Ještě bychom si měli uvést které tři základní faktory působí na výši celkového majetku podniku. Jsou to:

- rozsah podnikových výkonů
- stupeň využití celkového majetku
- cena majetku

Růst podnikových výkonů zvyšuje požadavky na velikost majetku podniku při stejném stupni jeho využití a stejných cenách.

Lepší (horší) využití majetku zvyšuje nebo snižuje potřebu tohoto majetku. Z tohoto důvodu ne každý růst výkonů musí nutně znamenat zvýšenou potřebu majetku podniku. Analýza stupně využití dosavadního majetku je proto významným předpokladem plánování celkové potřeby a dynamiky vývoje podnikového majetku v budoucnosti.

Změna cen působí na výši celkového majetku přímo. Oceňování jednotlivých majetkových složek podniku je teoreticky a hlavně prakticky složitá záležitost, která významně ovlivňuje kvalitu účetních informací o finanční situaci a zisku podniku, závěry finanční analýzy i podnikové finanční plánování.

2.1. Charakteristika jednotlivých položek bilance

2.1.1. Pohledávky za upsané vlastní jmění

Tato položka zachycuje stav nesplacených akcií nebo podílů, jako jednu z protipoložek základního jmění. Jsou to pohledávky za akcionáři. V bilancích západních zemí, stejně jako u některých autorů obvykle jako samostatná skupina majetku nevystupují.

2.1.2. Nehmotný investiční majetek

Dlouhodobým nehmotným majetkem rozumíme věci jejíž doba použitelnosti je delší než 1. rok a v ocenění stanoveném účetní jednotkou podniku, povinně však od částky převyšující 60 000 Kč. Dobou použitelnosti delší než jeden rok se rozumí doba, po kterou je majetek využitelný pro současnou nebo uchovatelný pro další činnost nebo může sloužit jako podklad nebo součást dokonalejších nebo jiných postupů nebo řešení včetně praktického ověřování nebo osvojování nehmotných výsledků. Nehmotný majetek zahrnuje nehmotné výsledky výzkumné činnosti, různá ocenitelná práva (např. know how, licence, autorská práva). Obtížným problémem této položky je její ocenění, tedy tohoto majetku. Někteří autoři a podniky ve svých bilancích nehmotné aktiva neuvádějí vůbec. U nás se ve většině bilancí podniku tyto nehmotná aktiva objevují. Problémem tohoto typu majetku může být ta skutečnost, že velké množství nehmotných aktiv nemusí vzbuzovat velkou důvěryhodnost.

2.1.3. Hmotný investiční majetek

Hmotným majetkem rozumíme samostatné movité věci, popřípadě soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, jejichž vstupní (pořizovací) cena je vyšší než 40 000 Kč a mají provozně-technické funkce delší než jeden rok. Dále do hmotného majetku řadíme stavby, budovy, domy, byty, nebytové prostory, různé pěstitelské celky a pozemky.

2.1.4. Finanční majetek (dlouhodobý)

Dlouhodobým finančním majetkem rozumíme majetek finanční povahy, se splatností delší než jeden rok. Patří sem nakoupené obligace, vkladové listy, termínové vklady, půjčky poskytnuté účetní jednotkou podnikům ve skupině, nemovitosti, které podnik nakoupí pro účely obchodování s nimi a také pronajímání či uložení volných peněžních prostředků.

2.1.5. Zásoby

Zásobami jsou

- skladovaný materiál – patří do něj suroviny, pomocné provozovací látky, náhradní díly, obaly, pokud nejsou dlouhodobým hmotným majetkem
- nedokončená výroba, polotovary vlastní výroby, výrobky a zvířata
- skladované zboží – zbožím rozumíme movité věci nabyté za účelem prodeje, pokud podnik s těmito věcmi obchoduje, zbožím rozumíme i výrobky vlastní výroby.

2.1.6. Pohledávky

Pohledávky v bilanci majetku členíme z hlediska času a z hlediska účelu. Z hlediska času dělíme pohledávky na krátkodobé a dlouhodobé. z hlediska účelu rozlišujeme na pohledávky z obchodního styku, pohledávky ke společníkům, zaměstnancům, ke státnímu rozpočtu apod.

2.1.7. Krátkodobý finanční majetek

Tato položka zahrnuje cenné papíry obchodovatelné na peněžním trhu (např. státní pokladniční poukázky, krátkodobé obligace, směnky pořízené za účelem obchodování apod.) Umožňuje krátkodobé investování přebytečných peněžních prostředků a získání vyšších výnosů. Na druhé straně umožňuje zabezpečení rychlé likvidity podniku. Zahrnují se sem i tzv. vlastní akcie a vlastní dluhopisy, které podnik může dle obchodního zákoníku držet. Za součást krátkodobého finančního majetku jsou u nás v bilancích považovány i vklady v bankách a peněžní prostředky. V zahraničních bilancích jsou uváděny obvykle jako samostatné části majetku podniku s ohledem na svou bezprostřední likviditu.

2.1.8. Ostatní aktiva

V položce ostatní aktiva (majetek) se zachycují zejména změny na účtech časového rozlišení nákladů příštích období a příjmů příštích období.

2.2. Oceňování majetku podniku

Abychom věděli jakou má majetek hodnotu, musíme majetek ocenit. Oceňování nám vyjadřuje cenu majetku. Podniky, respektive jejich účetní jednotky jsou povinny oceňovat svůj majetek stejně jako i své závazky. Účetní jednotky oceňují majetek a závazky:

- k okamžiku uskutečnění účetního případu
- ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se účetní závěrka sestavuje.

Majetek, jehož hodnota je vyjádřena v cizí měně přepočítávají podniky na českou měnu kurzem devizového trhu stanoveným českou národní bankou, a to k okamžiku ocenění.

Stávající účetní předpisy v české republice pro oceňování majetku rozlišují:

- pořizovací cenu – tato cena zahrnuje cenu pořízení a náklady související s pořízením, např. doprava, servis
- cenu pořízení – tj. cena za kterou byl majetek nakoupen, v účetních standardech uváděna též jako historická cena
- náklady – nebo jejich část
- reprodukční pořizovací cenu – cena za níž by se majetek pořídil v okamžiku oceňování

2.2.1. Ocenění dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek se v souladu se zákon o účetnictví oceňuje pořizovací cenou, reprodukční pořizovací cenou a vlastními náklady. Pořizovací cenou dlouhodobého nehmotného nebo hmotného majetku a technického zhodnocení je cena, za kterou byl majetek a technické zhodnocení pořízeny včetně nákladů. Reprodukční pořizovací cenou se oceňuje:

- dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek nabytý darováním
- dlouhodobý nehmotný majetek vytvořený vlastní činností, pokud je reprodukční cena nižší než vlastní náklady
- dlouhodobý hmotný majetek bezúplatně pořízený z finančního leasingu
- dlouhodobý nehmotný i hmotný majetek nově zjištěný v účetnictví
- vklad dlouhodobého nehmotného nebo hmotného majetku, s výjimkou případů, kdy vklad je oceněn podle společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny jinak.

Vlastními náklady rozumíme veškeré přímé náklady, nepřímé náklady bezprostředně související s vytvořením dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku vlastní činností (výrobní režie) popř. nepřímé náklady správního charakteru, pokud vytvoření majetku je dlouhodobé povahy (přesahuje období jednoho účetního období).

Finanční majetek se oceňuje cenou pořízení, tedy cenou za kterou byl nakoupen.

2.2.2. Oceňování oběžného majetku

Zásoby stejného druhu lze vést na skladě v ocenění cenou zjištěným aritmetickým průměrem z pořizovacích cen nebo vlastních nákladů. Vážený aritmetický průměr je nutné počítat jednou za měsíc. Zásoby pořízené bezplatně, nalezené, odpad a zbytkové produkty vrácené z výroby či jiné činnosti se ocení reprodukční pořizovací cenou. Nejpresnější ovšem je individuální ocenění dílčích dodávek příslušných druhů zásob s odlišnými pořizovacími cenami. Tento způsob je však technicky obtížný (předpokládá to oddělené skladování jednotlivých dílčích dodávek). Proto se uplatňují následující postupy:

- metoda FIFO – „first in – first on“ – je založena na předpokladu, že zásoby nejdříve dodané na sklad se také nejdříve spotřebují a že tedy konečný stav zásob bude oceněn cenami posledních dodávek. Tento postup je výhodný při poklesu cen, protože konečné zásoby jsou oceněny nižšími cenami, čímž se snižuje zisk
- metoda LIFO – „last in – last on“ – vychází z toho, že nejdříve se spotřebují poslední dodávky, že tedy na skladě zůstanou při uzávěrce dříve nakoupené zásoby (první dodávky). Tento způsob je výhodný při růstu cen, protože konečné zásoby jsou oceněny cenami prvních dodávek, které jsou nižší, čímž se snižuje zisk. V České republice je tato metoda zakázána.

Pohledávky jako součást oběžného majetku se oceňují jejich nominální hodnotou. Je však běžné, že hodnota pohledávek se v bilanci snižuje o rezervu na nedobytné pohledávky. Výše této rezervy je však značně subjektivní a může být formou vytváření skrytých rezerv na úkor vykazovaného zisku. V české republice existuje zákon č. 593/92 Sb. ve znění zákona č. 211/1997 Sb. (zákon o rezervách), který stanoví, že tzv. opravné položky k pohledávkám se mohou vytvářet jen na pohledávky za dlužníky v konkurzním a vyrovnávacím řízení, nebo k promlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994.

2.3. Faktory ovlivňující majetkovou strukturu

Kromě stanovení přiměřené výše podnikového majetku a jeho ocenění je třeba ve finančním řízení podniku věnovat pozornost i jeho struktuře.

Majetková struktura podniku je velmi diferencovaná. Závisí především na technické náročnosti výroby, která ovlivňuje podíl stálého hmotného majetku. Technická náročnost výroby má za následek obvykle i vyšší podíl nehmotného i investičního majetku ve formě patentů, licencí, know-how, softwaru.

Složení podnikového majetku je ovlivněno i stupněm rozvinutosti peněžního a kapitálového trhu. V našich podmínkách, kdy tento trh se teprve rozvíjí se západním světem se nedá srovnávat.

Majetková struktura je v neposlední řadě závislá také na konkrétní ekonomické situaci podniku a orientaci jeho hospodářské politiky. Některé podniky preferují zvyšování rentability podnikání prostřednictvím růstu zisku na jednotku tržeb. To vede k tlaku na snižování nákladů zaváděním nové techniky a projevuje se v růstu podílu fixního majetku. Jiné podniky prosazují politiku zvyšování rentability zejména prostřednictvím zrychlování obrátu vloženého majetku i na úkor snížení rentability tržeb. Management těchto podniků nemá chuť k velkému růstu fixního majetku, proto se snaží o zvýšení podílu oběžného majetku a tím i rychlejší obrát celkového majetku.

Snaha zajistit vyšší podíl oběžného majetku se projevuje i v tom, že fixní majetek podnik pronajímá pomocí leasingu a tím dosahuje poklesu podílu fixního majetku.

2.4. Příklad majetkové struktury firmy PVT

AKTIVA	1998	1999	2000	2001
Aktiva celkem	2 191 551	2 414 280	2 789 227	2 702 396
Pohledávky za upsané vlastní jmění				
Stálá aktiva	1 463 346	1 447 746	1 397 299	1 269 564
Dlouhodobý nehmotný majetek	39 863	51 590	71 462	28 204
Zřizovací výdaje				
Nehmotné výsledky výzkumné a obdobné činnosti				
Software	34 647	51 023	39 468	21 030
Ocenitelná práva	1 651	567	3 324	2 219
Jiný dlouhodobý nehmotný majetek				
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	3 565		25 283	4 955
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek			3 387	
Dlouhodobý hmotný majetek	1 358 492	1 335 864	1 256 300	1 161 836
Pozemky	40 378	39 388	38 490	37 667
Budovy, haly a stavby	986 438	999 849	907 938	930 675
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	243 477	244 660	269 073	174 876
Pěstitelské celky trvalých porostů				
Základní stádo a tažná zvířata				
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	8 250	1 486	1 360	1 293
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	71 678	43 790	24 793	13 964
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	4 281	2 973	11 200	187
Opravná položka k nabytému majetku	3 990	3 718	3 446	3 174
Finanční dlouhodobý majetek	64 991	60 292	69 537	79 524
Podílové CP a vklady v podnicích s rozhodujícím vlivem	18 160	18 160	16 000	26 150
Podílové CP a vklady v podnicích s podstatným vlivem	350			
Ostatní dlouhodobé cenné papíry a vklady	39 481	40 132	51 537	51 374
Půjčky podnikům ve skupině				
Jiný finanční dlouhodobý majetek	7 000	2 000	2 000	2 000
Oběžná aktiva	704 844	945 343	1 374 034	1 415 400
Zásoby	61 433	95 997	108 222	72 828
Materiál	14 871	29 473	45 586	36 810
Nedokončená výroba a polotovary	1 863	3 921	19 763	9 402
Výrobky	1 445	13 199	14 275	9 174
Zvířata				
Zboží	43 127	49 304	28 318	17 312
Poskytnuté zálohy na zásoby	127	100	280	130
Dlouhodobé pohledávky	6 448	10 241	22 183	25 687
Pohledávky z obchodního styku	2 364	6 369	18 424	20 129
Pohledávky ke společníkům a sdružení				

Pohledávky v podnicích s rozhodujícím vlivem				2 000
Pohledávky v podnicích s podstatným vlivem				
Jiné pohledávky	4 084	3 872	3 759	3 558
Krátkodobé pohledávky	289 300	577 298	472 670	653 678
Pohledávky z obchodního styku	261 204	542 491	471 467	642 560
Pohledávky ke společníkům a sdružení				
Sociální zabezpečení	421	1 025	908	794
Stát - daňové pohledávky	1 943			9 642
Odložená daňová pohledávka	3 286	2 988		
Pohledávky v podnicích s rozhodujícím vlivem	21 647	30 197		
Pohledávky v podnicích s podstatným vlivem				
Jiné pohledávky	799	597	295	682
Finanční majetek	347 663	261 807	770 959	663 207
Peníze	4 184	4 094	5 333	4 359
Účty v bankách	180 430	190 633	237 068	404 251
Krátkodobý finanční majetek	163 049	67 080	528 558	254 597
Ostatní aktiva	23 361	21 191	17 894	17 432
Časové rozlišení	4 641	13 897	14 924	10 629
Náklady příštích období	4 323	13 891	14 644	10 418
Příjmy příštích období	112		2	33
Kurzové rozdíly aktivní	206	6	278	178
Dohadné účty aktivní	18 720	7 294	2 970	6 803

3. Závěr

Pro každý podnik je důležitá jeho majetková struktura. Majetkovou strukturou rozumíme podíl jednotlivých položek aktiv na celkovém majetku podniku. Majetková struktura ovlivňuje likviditu podniku, tj. jeho schopnost přeměnit aktiva v peníze nutné k úhradě krátkodobých dluhů.

Vyšší stupeň likvidity podniku zvyšuje jeho finanční stabilitu, na druhé straně snižuje jeho výnosnost. Proto by měla být likvidita přiměřená.

V naší práci jsme uvedli jaké položky majetková struktura podniku obsahuje, ve stručnosti jsme uvedli také charakteristiku jednotlivých položek a způsoby oceňování majetku.

Cílem naší práce bylo seznámit s problematikou majetkové struktury, jejími položkami a celkovou majetkovou strukturou i faktory, jež jí ovlivňují. Pro zopakování uvádíme v závěru také klíčová slova a několik otázek pro zopakování.

Klíčová slova

Majetek, aktiva, stálá aktiva, oběžná aktiva, ostatní aktiva, hmotný a nehmotný majetek, likvidita, oceňování, rozvaha, bilance, majetková struktura podniku.

Otázky

1. Co rozumíme majetkovou strukturou podniku?
2. Vyjmenujte jednotlivé položky aktiv.
3. Popište jednotlivé položky aktiv.
4. Které faktory ovlivňují majetkovou strukturu podniku?
5. Vyjmenuj způsoby oceňování majetku.
6. Co je to rozvaha?

Seznam použité literatury

Synek, M. a kol.: Podniková ekonomia. 1. vydání Praha: ALEKO, 1992, 452 stran, ISBN: 20-85341-37-9

Synek, M. a kol.: Manažerská ekonomia, 2. propracované a rozšířené vydání Praha: Grade Publishing, 2001, 480 stran, ISBN: 80-247-9069-6

Sedláček, J.: Základy finančního účetnictví I. 1. vydání Brno: Masarykova univerzita, 2003, 208 stran, ISBN 80-210-3161-1

Kislingová, E.: Oceňování podniku, 2. přepracované a doplněné vydání Praha: C.H.Beck, 2001, 367 stran, ISBN 80-7179-529-1

Valach, J.: Finanční řízení podniku. 2. Vydání, 2. dotisk. Praha: EKOPRESS, 2003, 324 stran, ISBN 80-86119-21-1

Sedláček, J.: Účetní data v rukou manažera, finanční analýza v řízení firmy. 2. doplněné vydání. Praha: Computer Press, 2001, 220 stran. ISBN 80-7226-562-8
Internetové stránky